

vězdářská
ročenka
1966

Academia • Praha

Hvězdářská
ročenka
1966

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Hvězdářská
ročenka
1966

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Vědecký redaktor prof. dr. Josef M. Mohr

Recenzent prom. fyzik Pavel Mayer

Hvězdářská ročenka 1966

Sestavili

Jiří Bouška,

Vladimír Guth,

Bedřich Onderlička

a spolupracovníci

Ročník 42

Nakladatelství

Československé akademie věd

Praha 1965

PŘEDMLUVA

Letošní ročník Hvězdářské ročenky je upraven stejně jako ročníky předcházející. Byly však vypuštěny vysvětlivky, které vyjdou rozšířené a doplněné jako samostatná příručka v Nakladatelství ČSAV. Části A, B, D (zatmění Slunce a zákryty hvězd) a F zpracoval Vl. Guth, části C, D (zatmění Měsíce) a E J. Bouška, části G a H B. Onderlička. Přehled vědeckých časových signálů sestavil Vl. Ptáček, tabulku pásmových časů L. Webrová. Na přehledu pokroků v astronomii spolupracovali: J. Bouška (5), M. Kopecký (3), L. Kresák (6), B. Onderlička (4 a tabulka umělých kosmických těles), J. Ruprecht (7—14), L. Sehnal (2) a L. Webrová (1).

V dubnu 1965

Autoři

KALENDÁŘNÍ DATA ROKU 1966

Rok 1966 *řeckořského (gregoriánského)* kalendáře, tř. nového stylu, je rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se u nás 1. ledna o středo-evropské půlnoci.

Rok 1966 *juliánského* kalendáře, tř. starého stylu, je také rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se dnem 14. ledna 1966 nového stylu.

Základy roku 1966 v řeckořském kalendáři jsou:

Sluneční kruh	15	epakta	8
(perioda 28letá)			
zlaté číslo	10	nedělní písmeno	B
(perioda 19letá)			
římský počet	4	velikonoční neděle	10. IV.
(perioda 15 letá)			

Jiné éry a periody:

Rok 1966 *křesťanské éry* (ab incarnatione Domini) se shoduje:

a) s rokem 7474/7475 *světové éry řecké* neboli *byzantské*. Rok 7474 začal 1. září 1965 jul., rok 7475 dne 1. září 1966 jul.

b) s rokem 6679 *juliánské periody Scaligerovy*. Rok 6679 začne dnem 1. ledna 1966 jul.

c) s rokem 5726/27 *židovské éry*. Rok 5726 je obyčejný rok zkrácený o 353 dnech, rok 5727 je přestupný rok nadpočetný o 385 dnech. Židovský nový rok připadá na 15. září 1966 greg.

d) s rokem 2742 *olympiád* a to s 2. rokem 686 *olympiády*. Počíná 1. července 1966 greg.

e) s rokem 2719 *ab urbe condita* (od založení Říma), počíná 1. ledna 1966 jul.

f) s rokem 1385/86 *mohamedánské éry hedžry*. Rok 1386 je obyčejný rok o 354 dnech a začíná při západu Slunce dne 22. dubna 1966 greg. Ramadan začíná 14. prosince 1966 greg.

g) s rokem 1887/88 *indické éry Saka*. Rok 1888 začíná dne 22. března 1966 greg.

h) s rokem 2626 *japonské éry*, začíná dne 1. ledna 1966 greg.

ch) s rokem 1682/83 *Diokletianovy éry* (kopský kalendář). Rok 1682 začal dne 10. prosince 1965 greg., 1683 začne dne 11. září 1966 greg.

Besselův rok 1966,0 (annus fictus) začíná dne 1965 XII. 31 v 19^h11^m SČ = 1966. I. 0,799; je to v okamžiku, kdy střední délka Slunce ovlivněná aberací je 280°.

Juliánské dni. Datum 1966 I. 1. 0^h *SC* = 2439126,5 dní juliánské periody. Juliánské dni jsou uvedeny v denní sluneční efemeridě, počínají v poledne světového času, a to o 12 hod. později než střední dni téhož data.

Astronomické doby roční

Začátek jara, jarní rovnodennost III. 21 ve 2^h53^m27^s *SEČ*
 Začátek léta, letní slunovrat VI. 21 v 21^h53^m54^s *SEČ*
 Začátek podzimu, podzimní rovnodennost . IX. 23 ve 12^h43^m24^s *SEČ*
 Začátek zimy, zimní slunovrat XII. 22 v 8^h28^m17^s *SEČ*

POLOHA NĚKTERÝCH NAŠICH HVĚZDÁREN

Místo	Zem. délka vých. od Greenw.	Zeměpisná šířka	Oprava hvězd. času	Nadm. výška
<i>Praha 5 — Smíchov</i> Astr. ústav KU	0 ^h 57 ^m 34 ^s 9 14°23'43"2	+ 50°04'36"	− 9 ^s 46	267 ^m
<i>Praha 1 — Petřín</i> Lidová hvězdárna	0 ^h 57 ^m 35 ^s 8 14°23'58"0	+ 50°04'56"	− 9 ^s 46	327 ^m
<i>Praha 1 — Klementinum</i> býv. Pražská st. hvězd.	0 ^h 57 ^m 40 ^s 3 14°25'04"5	+ 50°05'16"	− 9 ^s 47	197 ^m
<i>Praha 1 — ČVUT</i> Astr. ústav ČVUT	0 ^h 57 ^m 40 ^s 9 14°25'14"0	+ 50°04'40"	− 9 ^s 47	237 ^m
<i>Onďřejov, observatoř</i> Astr. ústav ČSAV	0 ^h 59 ^m 08 ^s 1 14°47'01"0	+ 49°54'38"	− 9 ^s 71	528 ^m
<i>Brno — Kraví hora</i> Astr. ústav UJEP	1 ^h 06 ^m 21 ^s 2 16°35'18"0	+ 49°12'15"	− 10 ^s 90	310 ^m
<i>Skalnaté Pleso, observatoř</i> Astr. ústav SAV	1 ^h 20 ^m 58 ^s 8 20°14'42"0	+ 49°11'20"	− 13 ^s 30	1783 ^m

Důležité upozornění. Počínaje rokem 1960 jsou některé údaje uvedeny pro rovnoměrně plynoucí čas efemeridový *EČ*, jiné pro čas světový *SC*, většinou pak pro čas středoevropský *SEČ*, tj. pro čas poledníku středoevropského 15° východně od Greenwiche. Není-li jinak vyznačeno, jsou časy uvedeny v čase středoevropském *SEČ*. Mezi těmito časy platí vztah:

středoevropský čas *SEČ* = čas světový *SC* + 1^h00^m00^s
 efemeridový čas *EČ* = čas světový *SC* + ΔT^s
 středoevropský čas *SEČ* = efemeridový čas *EČ* + 1^h00^m00^s − ΔT^s

ΔT se určuje z pozorování, pro rok 1966 se předpokládá $\Delta T = +36^s$.